

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 K., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő és
Kéziratokat nem adunk vissza.

Városi ügyek.

— **Mi van a pénzügyigazgatósággal? A városligetről, —
— galaci hegyről. —**

Írta: HALMY GYULA.

Az érdek, ha általános dolgok felé irányul, a közügyet karolja fel s azt szolgálja: elismerésre méltó, magasztos jellemvonás; ellenben, ha önzés, egyéni, szubiekvív érzelmekekkel párosul, s a minden szentnek maga felé hajlik a keze féle politikát korpoltál: elitélendő s mint a bojtorjányt, a szerb tövist el kell pusztitanunk.

Minden megyében, minden városban a lap legyen az az általános őrszem, amely éber figyelemmel, kísérelje a közügyek folyását, s ha egyéni érdekeket vesz észre az ellen szólaljon föl kiméletlenül.

Azért jó azután az, ha a vidéki lap mindig lokális színezetű érdekeket hangoztat s nem általános bombasztokat. Lokál patriotisztikus érdek legyen az a ténta, melybe a szerkesztő tollát bele mártja s nem árt az néha, ha annak a pennának hegye is van, olykor-olykor: szúr, vág, üt s nem baj ha üttetik is, mert hiszen szellemi párbaj ez, melyben adunk, de kapunk is sebekeket!

A mai társadalom már régen belátta és szerkezete is olyan, hogy a jogos önzés előtt tárt kapukat nyit és nem itéli el, de nem is szabad neki azokat a törekvéseket elitélnie, amelyek nemzetgazdaságtani tekintetben hasznot hozóknak ígérkeznek a városra, mint erkölcsi testületre nézve, legyen azután ez a haszon akár anyagi, akár szellemi!

A munka felosztás elve teljes uralomra jut e tendenciák honorálása által, mert amit az egyednek, a résznek enged

a társadalom, azt az egésznek javára fordítja.

Egyes egyedüli vágyunk és önzetlen ohajtásunk az, hogy Fogaras a legjobb eszközökkel és a legtökéletesebb fegyverekkel lépjen arra a küzdőterre, ahol a hareban önző, de nem egyéni érdekek folynak s aki bírja az marja. Mert tudjuk azt nagyon jól, hogy mi magy élünk itt éppen a lét viharzó tengerén, mint a tengerben a halak, vagyis, hogy a nagyobb hal felelője a kisebbnek.

Jogos önzés szól belőlünk akkor, amidőn azt ösztönözzük, azon fáradozunk, hogy a vármegye szívére, Fogarast erősítsük, mert tudjuk azt, hogy amilyen a szív, olyan a vérkeringés, a vegetáció; ha a szív beteg: lassu, esendes az ütőer verése, ellenben ha egészséges, tiszta, friss, üde az egész élet.

Egy időben óriási nagy munkát fejtett ki Fogaras a pénzügyigazgatóság ide való hozatalával! Nagy tervezetések folytak: külön utcát akartak nyitni számára egyesek, sőt a város nyolcszáz koronás tervrajzot készítettett annak a palotának a megpingáltatására, amely valamikor (talán a huszonegyedik században? Szedő!) befogadja magába a pénzügyigazgatóságot s más egyéb hivatalokat?!

Hol van most az a híres, századokra szóló tervrajz? Talán a városháza egyik poros fiókjában lesi, várja a föl-támadás nagy napját? ? ?

Ha már nyolcszáz koronát fizettünk

azért, hát valósítsuk is meg azt minél előbb, mert az idő halad a pénzügyigazgatóság pedig? marad!

Az összes magyar törvényhatóságok székhelyei között alig van még egy nehány, ahol a decentralizáció elvénél fogva nem volna meg az állami adminisztráció másodfokú hivatala!

Mi nekünk táj az, az önzés démona dolgozik bennünk, hogy más helyeken, amelyek velünk egyidejűleg harcoltak, küzdők a pénzügyigazgatóság felállítása mellett, azok már azt mind megkapták, ami küzdelmünk pedig fájdalom! meddő marad. Gyáva nyulat szült Fogaras párduca!

A latinnak van erre találó citátuma: „parturiunt montes, nascetur ridiculus mus!” Itt is vajudtak, forrongtak akkor a fogarasi havasok s ime még kis egeret sem szültek!

Nem szégyeljük mi ezt?

Hát mi beérjük csak meddő küzdelemmel is?!

Az nem lehet!

Mutassa meg Fogaras városa, hogy igen is ide tudja hozni a pénzügyigazgatóságot! Fogarasnak különösen akkor jut eszébe a pénzügyigazgatóság ide való hozása, ha dolgozik az adóprés! s az adóelengedések, vagy csökkentések iránt kéréseket kell beadnia Brassóba a pénzügyigazgatósághoz.

Valóban nem értjük, hogy miért és min szenved hajótörést a pénzügyigazgatóság felállítását célzó magasztos terv?

Sirolin

Kövés az étvágyát és a testet, megújítja a köhögést, vándorok, éjszaki izmokat.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utazásokat is csináltak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerháza-
ban. — Ára üvegekért 4.— koron.

Már annyival inkább sem tudjuk magunknak megmagyarázni a kunktátorokodást, mert tudjuk biztosan azt, hogy mikor Brassóban felállították a pénzügyigazgatóságot földszinti, kishelyiségben voltak azok s aki oda bement, abban az időben hátagerendába ütötte bele a fejét, olyan alacsony volt az. Itt pedig pl. a Lauritsch féle ház nem volna megfelelő arra a célra?

Tagadjuk!

Avagy talán nincs elegendő lakás? azon feneklik meg a kivitel?

Az bizonyos ha akarják, hát még a kákán is lehet csomót keresni!

A háztulajdonosokkal tárgyaló bizottság — abban az időben — nem talált mindenütt kellő előzékenységre s a tárgyalásokban akkor két féle elv dominált. Az egyik irány szerint az ide helyezendő tisztviselőket meg kell védelmezni a háztulajdonosok indokolatlan stájerolásaival szemben. A másik elv pedig a háztulajdonosok biztosítását kívánta abban a tekintetben, hogy a lakások átalakításával járó költségek megtérüljenek olyan formán, hogy a lakást kivevő tisztviselő hosszabb időre kössön szerződést a „hausherekkal“.

Eármilyen egyéni érdekek állják is utját ennek a magasztos tervnek, azokat el kell háritanunk, s minden lehető el kell követnünk arra vonatkozólag, hogy Fogaraszvármegyében: Fogarason is legyen pénzügyigazgatóság, sőt mi több királyi törvényszék is, mert ezek nélkül csonka, fejetlen!

Res urbica lévén a város liget is, egyfűst alatt tehát most arról is elmon-

dunk egyet mást, amit különben egy tekintélyes város atya is reá szurt nem régen penánk hegyére.

Még pedig abból az alkalomból írjuk ezt, mert a polgármester kihirdette a városligetnek 20—25 évre való ingyenes, tehát semmi hasznot nem adó kiadását, esztétikai szempontból. Mi erre azt tanácsoljuk az igen tisztelt patres conscripte-nek, hogy ne adják ki kezük-ből azt a városligetet, hanem pár ezer koronából építtessenek oda egy csinos, de olesó pavillont alkalmas tánctermet s csináltassanak oda uszóhelyet rendeset, célszerűt mert hiszen nyári uszó, fürdő hely rendszeres, alkalmas, célszerű még mind ez ideig nincs Fogarason. Ha ezeket a fenti kívánalmakat célszerűen, hasznosan, s rendszeresen keresztül hajtja a város, akkor bizonyára népszerűségnek fog örvendeni az a város liget is és nem kell azt esztétikai szempontból kiadni csupán „ingyen“ semmi hasznot nem hajtó 20—25 évre!

Adja inkább el a város valamelyik rozoga házát, vagy rosszul termő szántóföldjét, s annak az árából csináltassa, valósítsa meg a maga erejéből és izlése szerint az esztétikai irányu törekvéseket; így fölépül a városliget úgy a hogy azt a város óhajtja s mi fő egyuttal haszna is lesz belőle. De földolog emellett az is hogy ne minden féle embernek adja ki a város bérletbe azt az üdülő helyet, hanem arra rátermett, ügyes vendéglősnek, aki fektethet bele valami pénzecskeket. Akkor nem fognak árulgatni ott penészes szalámikat, avas vajakat, darázssal szaturált málna

szörpöket s szódás söröket, hanem egészséges és jó italokat s ha a konyha is jó lesz, bizonyára több lesz a vendég is, mert hire megy az átalakulásnak s a teljesen megváltozott viszonyokat bizonyára honorálni fogja Fogaras közön-sége is.

Egyedüli üdülő helyünkért minden lehető el kell követnünk, hogy azt a végpusztulástól megmentjük.

Ugyancsak ezzel egyidejűleg említjük meg, hogy ha valaki Pécssett, vagy Miskolcon járt, bizonyára ismeri ott a Zengőt, Mecsekhatat, az utóbbiban pedig az Avast, hogy milyen pompás kiránduló helyek azok. Mennyi gondúzó van ott. Ilyen nekünk is a Galaci hegy. Jó volna tehát ott is azt a bizonyos szerpentin utat befásítani, fákkal a környékét beültetni s a tetején pompás nyári szórakozó helyet, kis vendéglőt létesíteni. Legalább akkor két szórakozó helye lenne Fogarasnak és így a közön-ség is megoszlanék, nem tendálna, gravitálna mindenki a városligetbe, hanem a galaci hegyre is.

A léleknek is meg kell adni azt ami az övé, s ne nézzük mindig és mindenben a hasznot, hanem a kellemest is, mert szórakozás is kell ám a testnek nem csak a robotos munka!

Ha így kiépítenék mind a két üdülő helyet, idővel bizonyára ez is hozna valami hasznot a városnak. Tehát ezeket annyiba tekinthetjük, mint a város jövedelem forrásait. De hát hogy jövedelmezzen, hasznot is hozzon valami, abba bele is kell fektetni bizonyos tőkét, mert ahol nincs, ott ne keress s ingyen bizony

TÁRCA

OTT A TEMETŐBEN.

Ott a temetőben sirhantok közt ha jársz,
Egy rég elfelejtett sirra majd rátalálsz. —
Kiddült porló fejfán a szél ide-oda
Lengeti a fátyolt s messze el is dobja.

Tedd azt újból vissza, — simítsd el a rögöt
A te két keziddel a durva göröngyöt.
Sápadt virág nő majd azon a kis hanton,
Ne szakítsd le onnan, hagyd, hogy ott her-
[vadjon. —

Hiszen minden szirma egy-egy sohaj volna,
Porló szivemből nőtt s neked panaszolna.
Ugy mint egykor régen panasoltam néked
Hogy mily nehéz, fájó — ez a földi élet.

Emlékszel még vissza? Bátoritva engem,
Igérted letörölnöd hulló, fájó könnyem.
Jut-e még eszedbe, gondolsz-e még arra,
A kit a véletlen sodort csak utadba?

A ki ott alussza a nagy örök álmat
Csendes temetőben vissza sir utánad.
Jőjj ki oda néha, simítsd el a rögöt
A te két keziddel a durva göröngyöt.

Szántó Viktória.

Shakspere egyénisége.

— Szabad liceumi előadás. —

— A „Fogaras és Vidéke“ eredeti tárcája. —

Irta: Babits Mihály.

(Folytatás.)

A farsangi tréfák, a vigjátéki személyek ez örökös áprilijárása, ez a mindig készen álló, minduntalan kitörő jókedv jellemezhetette az angol életet abban a korban, a mikor a renaissance, a szellemi újjászületés nagy árama épen előntötte Angliát, az emberi lélek e bámulatos fellélekzésének korában, amikor a felszabadult erők kiesapongó játékokat üztek s talán még a vér is gyorsabban folyt az erekekben mint más lanyhább korban. S az angol falu is, ahol Shakspere első hangulatait, benyomásait nyerte, telítve volt már a XVI. sz. e duzzadó, túlradó szellemével. Az angol falu egy tipikus alakja az üstföldöző. Öröklékeny kasztot képeztek az üstföldözők és Shakspere üstföldözője büszkén mondja (bár történeti hibával): Hódító Rikárddal jöttünk az országba. Valóban renaissance kori angol falut el sem lehet képzelni e cigányképű és cigánylelkű, iszákos, de nem épen ostoba fickók nélkül, akiket Macaulay is a cigányokhoz hasonlít, de a kikben mégis az angol kedély és ötletesség testesül meg.

Ime a legmulatságosabb jelenet: az üstföldöző mint lord. A földes ur megtalálta az

üstföldözőt az utszélen holt részegen és megtérőfájja: felviteti a kastélyába, lefeketi az ágyba; mikor aztán felébred, előkelő szolgák állnak az ágya körül és udvarolják mintha ő volna a lord.

— Parancsol egy pohár aszut uram?

— Nagysá! parancsol e befőtt gyümölcsből?

— Minő ruhát óhajt nagysága ma?

— Én Ravaszdi Kristóf vagyok. Engem ne urazzatok, ne nagyságotok. Aszubort életemben sem ittam, s ha befőttet akartok adni, adjatok befőtt marhahúst. Azt se kérdjétek melyik ruhát akarom felvenni: mert nekem nincs több mellényem mint hátam; nincs több harisnyám mint lábszáram, nincs több csizmám, mint lábam; sőt néha több lábam van mint csizmám, vagy olyan csizmám van, hogy a fején kandikál ki a lábam . . . Mit! hát megakartok bolondítani? Hát nem Ravaszdi Kristóf vagyok én, fia az öreg Ravaszdinak, Burtonfalváról! születésemnél fogva csavargó, nevelésem által gerblyecsínáló, viszontagságaimnál fogva medvehurcoló, s foglalkozásom szerint üstföldöző.

A lord vendégei spanyolfal mögül mutatnak a komédián.

De az angol falu idillikusabb hangulatai is nyomot hagytak Shakspere lelkében és költészetében. Ime házaló érkezik a pusztára, aki női divatcikkeket árul; a falu szé-

a Krisztus koporsóját sem őrizték.

Szívleljék meg tehát a városatyák e sorokat s a jövedelem forrásoktól ne sajnálják a pénzt, vagy ha az nincs, hát a hitelt vagy a kölcsönt! Az okszerű, komoly, célszerű befektetéseket!

Az ipartörvénytervezet bírálata.

A brassói kereskedelmi és iparkamara február hó végén terjesztette elé a kereskedelemügyi miniszternek a véleményes jelentését az ipartörvénytervezetről. E jelentés, melyet a kamara közgyűlése megbirálásából Thomas Mór kamarai titkár dolgozott ki és mely nyomtatásban is megjelent, az általános, bevezető részében következőképp szól:

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Nagyméltóságodnak múlt évi február hó 10-én 11.619. sz. a. és július hó 21-én 53.502. sz. a. kelt leirataiban nyert megbízatásnak készséggel tettünk eleget s a megküldött ipartörvénytervezetet az érdekelt körökben való megismertetése után úgy az ipartestületnek és iparegyesületeknek képviselőivel, valamint a kereskedelmi testületek képviselőivel, továbbá az építőipar különböző ágaihoz tartozókkal stb. tárgyaltuk s végre a kamara is a f. évi január hó 25-én tartott teljes ülésében megállapította az állásfoglalását.

Nagyméltóságod eme felhívásának annál örömebbé tettünk eleget, mivel abbéli szándékát, hogy az elavult ipartörvény helyett újat alkosson, a maguk részéről is a legmelegebben üdvözljük.

Tanácskozásunk eredményét van szerencsénk a következő jelentésünkben felterjeszteni.

Mielőtt az egyes felezetekről és határozmányokról érdemlegesen nyilatkoznánk, legyen szabad mindenekelőtt néhány külső vagy alaki természetű megjegyzést előrebocsátanunk.

Természetes dolog, hogy ipargazdaságunknak és ipartechnikánk rohamos fejlődése mellett jelenlegi ipartörvényünknek nagyobb kibővítése el nem maradhatott. A hosszú időköz a jelenleg érvényben levő törvénynek alkotása óta, egy negyedszázad, ezt még érthetőbbé teszi.

A szóbanforgó javaslatban azonban új intézményekkel való oly anyagi kibővítést és gazdagítást találunk, amely messze túlmegy a régi törvény revízióján s a tervezetnek ennél fogva egy nagy, kodexszerű mű jellegét kölcsönzi. Ez magában véve még nem volna nagyobb baj. Ellenkezőleg, azok a szakkörök, amelyeknek tudományosan vagy hivatalból kell ezekkel a kérdésekkel foglalkozniuk, a törvényalkotásban tárgyi rokonságban levőnek ilyenmü egyesítését sok tekintetben örömmel fogadhatják. Másképpen áll azonban a dolog azoknál a köröknél, a melyeknek gazdasági életébe ez a törvény belenyúl s a melyeknek külső gazdasági, üzemi és szervezeti viszonyai szabályoztatnak. Ezek a körök könnyebben és gyorsabban kezelhetnek és használhatnak a saját céljaikra oly törvényt, a mely nekik a szükségesnek ismertetést szűkebb keretben közvetíti. Valamely törvény használatának bizonyára csak kívánatos általánosítása, a mire a gyakorlati életben majdnem minden nap alkalom nyílhatik, ez oknál fogva abban az értelemben fog dönteni, hogy a kodexszerű törvényalkotás mellőztessék s a rendezendő anyag számára könnyen kezelhető egyes-törvények alkotassanak.

A külső törvényegyesítésnek vagy törvénytársításnak kérdése különben, a mint ezt a javaslat mélyen tisztelt tervezőjének előszavából is látjuk, függőben maradt s így nincs kétségünk aziránt, hogy ennek a törvénynek megalkotásánál számba vétetik majd az itt leginkább érdekeltnek a törvény széttagolására irányuló általános kívánsága. Az ipartestületek kongresszusához eközben leérkezett tudósítás, hogy a szociálpolitikai

rész külön javaslatba lesz összefoglalva, különben is kilátásba helyezte ama kívánság teljesítését s így a mi megnyugtatónkra is alkalmas.

Felmerülnek azonban oly kételyek is, a melyek nemcsak a javaslatba rendezés végett felvett nagy terjedelmű anyag külső beosztását illetik, hanem egyenesen azt a kérdést vetik fel: vajjon időszerű, szükséges, vagy egyáltalában kívánatos-e, hogy ez a törvényalkotás így egyszerre, a meglevő törvénynek kétségkívül elhalaszthatatlan revíziója keretét messze túllépve, oly anyagi kibővítést nyerjen, a melyben a hozzájáruló új anyag a régi törvénynek eddigi lényegét, jelenlegi tartalmát csaknem elnyomja. Az új intézményeknek egész sorát találjuk a tervezetben: a kizárólagos hatósági munkaközvetítést, a sztrájkjogot, a testületi ügy kitégítést, az egyesületi ügy kitégítést, az egyesületi jog szabályozását, a munkaügyi választmányok- és munkáskamarák, a külön ipari és kereskedelmi bíróságokat. Vajjon célszerű-e mindezeket az intézményeket, a melyeknek legnagyobb része úgy az államra, mint a községekre s a különböző kereseti osztályokra új, nagy anyagi áldozatokat is ró, egyszerre életbe léptetni?

Erre a kérdésre csak tagadó választ találhatunk, mert nem bírjuk belátni, hogy mindennek egyszerre kellene megtörténnie s hogy a viszonyok kényszere már most nehezednék minden felvetett kérdésre. Nem vagyunk nevezetesen azon a véleményen, hogy a munkáskamarákkal éppen nekünk kellene a többi államokat megelőznünk, holott arra nézve, hogyan válik majd be az ilyen intézmény, eddig még ugyiszólván semminemű tapasztalat nem áll rendelkezésre, azon külföldön sem, a melyet törvényalkotásunknál szivesen mintaképpül szoktunk venni. Németország csak most, a kérdésnek hosszú és sokféle akadémikus tárgyalása után fog hozzá annak gyakorlati megoldásához és most is nagyon eltérők a vélemények az ilyen ka-

poi körégyülnek s ő pattogó versben ajánlja portékáját kivált a gavalléros udvarlók figyelmébe: mindjárt megismerjük a renaissancekori női divatot, melyet a fekete alarc, a fehér csokros gallér annyira jellemez:

Patyolat, fehér mint új hó
Fátyol, sötét mint a holló
Keztyű, lágy mint rózsza fodra,
Álca, arca vagy orrodra
Karperec és nyakkötő
Hölgyzobába füstölő,
Násfa, párta, aranybojtok:
Lány ha kapja, mindig holdog
Tüvel tüzdelt csokros gallér
S ami kell tetőtől talpig,
Vegyen aki most gavallér,
Aki vesz, annak lesz,
Aki nem vesz, a babája durcás lesz.

Amint az erőtlől duzzadó, de kiforratlan Shakspeare elhagyta kis szülővárosát és Londonba ment, kétségkívül egészen új világ tűnt fel előtte. Bámulatatos fogékonyságával gyorsan szívta magába korának egész műveltségét; s ha valahol úgy Londonban forrt és dagadt ez időben az ifju angol renaissance teljes pompájával. Minden összejött egyszerre: az új műveltség és az új hatalom, tengeri kalandok új földrészek, szellemi kalandok a tudományok eddig nem sejtett területein: ez volt a merész hajósok és merész filozófusok, a Walter Raleighk és Bacon lordok kora. A minta Itália volt, a fényes új erőtlől duzzadó renaissancekori Itália, mely

szerfelett divatos lett a művelt brittek közt. Az ifju Shakspeare égő képzeletében is feltűnt a távol Itália, feltűnnek a pompás városok, feltűnnek Velence kincset és csodákat szállító gályái.

Feltűnik maga Velence, a kereskedő és pompás Velence, minden városok között szellemre, hatalomra, Angliához a legrokobb, gondoláival, palazzóival, elegáns aszszonyjaival, mesés kincseivel. A vigjátékok, melyeket színháza számára átdolgoz, szintén Itáliába viszik, a források, melyekből új darabjai tárgyát meríti, a divatos olasz novellák, Boccaccio dekameronja s hasonló regényes történetek: a birkózásról, melyben a szegény és fiatal, de csinos ügyes és bátor idegen lovag az udvari bolond gunyolódásai ellenére is legyőzi a herceg iogadott husterony-Herkulesét, a szerelmes hercegekisasszony titkos öröme; a három szekrényről, arany ezüst, és ólomsekreényről, melyből a kérőnek, ha a gazdag urnő kezét elnyerni akarja, ki kell választania azt, amelyik az urnő arcképét rejti (persze hogy az ólomsekreény,) fiuknak öltözött hölgyekről, egymással összetévesztett iker testvérekről s hasonló divatos és szép bár kissé sablonos mesék. A kor lyrai divatja is megragadta olaszos szonettformájával, rimjátékával és szellemeskedéseivel, szójátékaival és galáns bókjaival, mythológiai képeivel, nimfáival, Venussal, Amorról.

Ime egy Shakspereszonett-rész: a szerelem veszedelmes nyilazó gyerekistenét hogyan fegyverezik le a hideg, szüzi nimfák:

Kis Amor isten egyszer elszunyadt
Rzivgyujtó nyila hevert oldalán
Sok nimfa szállt arra a fák alatt
S lábujjhegyen a legszebb nimfalány
Felvette Amor tüzes fegyverét
Mely annyi száz hű szívet megigéz:
A forró vágyak apró mesterét
Igy fegyverezte le egy szüzi kéz.

Ezeket a gyakran szellemes és kedves, de sokszor egészen tartalmatlan mythológiai elméskedéseket a latin-görög irodalmakon nevelkedett renaissance a legnagyobb divatba hozta; de Shakspeare mind kevésbé hódolt nekik, sőt ki is figurázta őket, pl. a szentivánéji álom ismert bohóságában, ahol közönséges mesteremberek adnak elő, műkedvelőkként egy mythológiai szindarabot, vagy a Felsült Szerelmesekben, ahol meg egy tudákos iskolamester, Holofernes nevű tanít be egy tudákos mythológiai előadást, ahol felvonul a hagyományos 9 hős, Herkulesről Nagy Sándorig. Ime Nagy Sándor bókol a nézőknek szabad ég alatt felállított páholy előtt és rákezdí éktelen versekben:

Élven ez világon, néki parancsoltam,
Kelet, dél, nyugatra hódítva hatoltam,
Hogy én vagyok Nagy Sándor, pajzsom mondja
[nyiltan.]

(Folytatjuk.)

maráknak helyes és cószerű összetételére s az e tekintetben megoldandó legfontosabb szervezeti kérdésekre vonatkozólag. Mindezekelőtt pedig hiányzanak nálunk is biztos jelei annak, hogy maga az érdekeltség, amelynek céljaira az intézmény létesül, ezt valóban kívánja is.

A hatósági munkaközvetítés kizárólagosságának sem tulajdoníthatunk oly fontosságot és sürgősséget, hogy annak már most kellene a gyakorlati életbe lépnie a mostani állapotoknak oly gyökeres felforgatásával, a mint ezt a javaslat tervezi. Igaz ugyan, hogy a munkaközvetítés sok tekintetben a legszorosabb összefüggésben van a munkabeszüntetések és kizárások kérdéseivel, melyeknek szabályozása nem tűrhet további halasztást, de nem tehetjük ki magunkat annak a veszélynek, hogy ez a közvetítés a munkaadók kezéből kicsavartassék. Pedig ez a veszély nemcsak fenyeget. Bekövetkezése biztosan előrelátható, ha a paritás elvét, amely ily kérdéseknek elméleti tárgyalásánál nagyon kecsesgatóknak mutatkozik, keresztülviszik.

Folytatjuk.

A tagosítás ügye nálunk.

Ugy van az, hogy földmivelő népünk mai rabló gazdálkodási módja mellett, az istenadta föld napról-napra silányabbá válik. A folytonos kukorica- és buza- vagy rozstermelés miatt a talaj erősen ki van merülve. Alig termi a mindennapi szükségest és csak ritka esetben nyújt fölösleget. Az egyoldalú termelés miatt pedig még az áldásos években sincs megfelelő haszon. Az intelligensebb gazdaközönségnél már nem hiányzik a hajlam s a kellő szaktudás a váltógazdaság s így a belterjesebb gazdálkodás üzéséhez. de mi haszna, mert az ugarrendszer átkozott zátonya minden jobb miveltési igyekezetnek. S ami a dologban a legmegdöbbentőbb, hogy népünk javarésze még mindig nem akar hallani az egyedül üdvözítő tagosításról. És vajjon miért? Mert bizalmatlan s talán nem minden alap nélkül, a tagosítás igazságos és tisztességes keresztülvitele iránt. Mert jelentékeny azoknak a száma, akik garázdálkodó módon mások hátán szeretnek éldegélni, s jól tudják, hogy a tagosítás egyszersmindenkorra utját vágná torkos izlésüknek. Mert a szegényebb osztály ügyének támogatásához nem igen ért, de nincs is módja hozzá, sem jó akaró támogatói nincsenek, mivel ilyenkor mindenki a saját hasznát lesi.

Mit is tehetne pl. az olyan szegény falusi gazda, aki gyenge ígás erő, kevés vagy semmi egyéb marhaállomány és silány gazdasági eszközök, meg gyenge táplálkozási lehetőség mellett a tagosítás által messzefekvő és miveletlen vad föld birtokába jutna. Nem nagyítás, ha rámondjuk az ítéletet, hogy egész életére tönkre van téve. Pedig községeink jelentékeny részét ilyen gazdák teszik.

Gazdáink is belátják, hogy a föld

parcellái a szegényletességig elaprózódtak, azt is fel tudják fogni, hogy az ide-oda való sétálgatással a drága munkanap haszontalanul elfecsérlődik s hogy az együttlevő birtokon sokkal előnyösebben gazdálkodhatni, de a fennebb vázolt gravamenek, no meg az ódisághoz való ragaszkodás megtörhetetlenné teszi őket.

Baj az is, hogy vidékünkön nincs egyetlen tagosítás, mely intő példa és mérvadó lehetne. Fogaras, avagy Sárkány mezőgazdasági viszonyai a többi községek ily viszonyaival nem hasonlíthatók össze s így az ottani tagosítás sem lehet irányadó. A többi község bármelyike igen áldásos munkát végezne, ha e tekintetben uttörő volna. Ha sikerülne egy minden tekintetben ideális tagosítást eszközölni, bizonyára a többi község sem nézné tétlenül. De milyen is lehet egy jó tagosítás? Megkísérlem a meghatározást, noha bevallom, hogy a keresztülviteli nehézségeket mind, mint nem szakértő nem ismerhetem és nem is ismerem.

Saját szempontomból ideálisnak tartanám az olyan tagosítást, amely a föltétlen igazság elvének szigorú szemelött tartásával a gazdákat olyképen tudná kielégíteni, hogy a silányabb földet a tehetősebb gazdáknak osztaná, ha ebből az eddig birt föld minősége arányában több is jutna nekik. Közgazdasági szempontból is messze kiható siker volna ez.

A szegényebb gazda nem duzzogna amiatt, hogy az eddigi birtokánál valamivel kevesebbet kapott, gyenge teheneuskéivel ezt jobban megtudja mivelti, trágyázni és jobban tudja, de jobb minőségű lévén, nem is igényel tehetséget felülmúló trágyázást. A tehetősb gazda pedig csak örülhet az eddiginél nagyobb birtokának, ha silányabb is az. Mert könnyen érthető okoknál fogva igenis módjában van azt jó termőfölddé változtatni, míg a szegény gazda tönkre ment volna vele. Ilyenképen igen sok silány föld válna jó termőtalajjává, mert örökön igaz az, hogy olyan föld nincs, amelyet jóvátenni nem lehetne.

Az új tagosítási törvény, mely minden községhezán megtalálható, a tagosítás kieszközölését nagy mértékben megkönnyítette. A vele fölmerülő költséget az állam előlegezi, s az érdekelt község azt csak 8 év alatt tartozik törleszteni.

Arról is intézkedik a törvény, hogy tisztességes közlegelő létesítendő a tagosítás alkalmával, melyhez a sok haszontalanul heverő mesgyét hozzászámítva, a szegény zselléreknek is meg lehetne engedni, hogy a közlegelőre egy-két malacot, vagy borjut hajthasson.

Mily másképen festene általános tagosítás esetére egész vidékünk, amidőn a kopár ugar helyén is szivet-lelket vi-

dító hasznos növényzet virulna. Lelkesen tartott gazdasági népies előadásaink is többet érnének akkor. Azért csak jövel-jövel üdvös tagosítás s ha már itt lesz, forduljon tekinteted ezüstös patakjaink szabálytalan medreinek szabályozására.

Tekintély számba menő mérnök állította, hogyha az egy-egy patak mentén fekvő községek összeállanának, kulturmérnök közbeléptével minden nagyobb költség nélkül és könnyűszerrel lehetne azok medrét a havasok öléből kezdődőleg az Oltig olyképen szabályozni, hogy vizök tetszés szerinti öntözésre szolgálhatna, s az öntözés nyomán nemcsak a takarmány mennyiség kétszereződne meg, hanem a víz elől és alól felszabadult köves part is lassan-lassan jó fütermő földdé válna s így a szabályozással fölmerült költség és fáradság 8—10 év alatt teljességgel kárpótoltatnék.

Még csak akkor válnék igazi paradicsomkertté Fogarasvármegye.

Kodrea György.

H I R E K.

Utolsó tavasz.

Egy aranyos sugár vont körül rétet, mezőt, erdőt — új életet lehelt a tavaszi lég minden fűszálba, minden ágba, új erőt öntött minden lénybe — új reményt adott minden szíveknek.

Ha az elmúlt hideg borus napokban álmodtunk viruló mezőkről, gondolkozáink szebb, jobb jövőről, sóhajtozva ha terveztünk, ha célt tüztünk magunk elé, utógondolatunk az volt, „majd tavasszal.“

Midőn már megjött — elhozta minden pompáját, minden ékét, — gyönyörködhetik a szem a merre lát mindenben, — csak az ő szívének reményét, csak az ő fájó lelkének nem hozta meg gyógyító, enyhítő balzsamát, már nincs tavasz nála, — a fény bántó, az illat kábitó, élénk zaj terhére van; fáj a visszaemlékezés egy elmúlt, soha vissza nem térő tavasz édes napjai jutnak eszébe, midőn még bizni, hinni, — remélni tudott, midőn egy szívet vélt találni s azt magának mondani, midőn mámoros lelke örömet talált a nyiló virágban s egész odaadással gyönyörködött a tarka lepkék kergetőzésében; midőn egy fecskopár le tudta kötni figyelmét: — most lelkét bántó érzés járja át — miért akar most minden élni — virulni midőn az ő lelke már haldoklik?!

Csak ha az éj tündére kiterjeszti millió gyémántszemekkel kirakott kék palástját — midőn mély csend van — csak valahol közel fölhangzik egy csalogány csattogó dala s zeng neki a multról, boldogságról, örömről, — háborgó lelke lecsendesül, de csak pillanatig; a fölhangzó dal már bánatos, panaszos lett, benne van az ő keserve, az ő bánata.

El innen . . . el . . . és ő megy, ingadozó léptei akarata ellenére oda vitték a folyam szélére. Nagy tágrányított szemével rábámul fejszínére, mily csendes, szelid, mily tiszta, szinte átlátszó és mégis mily sötét; vajjon ugyanaz a folyam volna-e mely csak a napokban oly haragosan tombolt, úgy csörtetett, oly vadul hányt hullámot, hullám után

most mily egyszerűen, nyugodtan fekszik itt halkan locsogva verdesi partját.

Itt szeretne maradni még sokáig — belenézni hullámaiba s az elhaló és tova uszó habok talán szívének fájdalmát is elvinnék örökre, de miért? Hisz érzi, tudja, ez neki utolsó tavasza, többet átélni nem remél.

... Uj tavasz lesz ismét s az éltető meleg sugár kábító illatu tarka virágokat növeszt majd sírjára s azok minden tavasszal eluttogják, elmesélik — ki járt arra, ki kereste fel elhagyott sírját s ha azt sugnák, hogy odafönt az élők közt van valaki, kinek fáj az ő nemléte, ki szeretettel gondolna reá, ki letörlné redős homlokáról a verejtéket, ki fölszárítaná könnyeit, — talán visszakíváncozna, talán visszavágya porló szive — újból oda, hol csak csalódás, szenvedés volt a lét. ...

Szántó Viktória.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk a Náthán illetve Schul, és dr. Rosenberger családot újabb csapás érte, Náthán Vilmos gazdasági tiszt 33 éves korában Selymespusztán e hó 22-én elhalt. Az elhunytban: dr. Rosenbergné, Schulné fivéreiket gyászolják. Az elhunyt nyugodjon békével. Temetése f. hó 26-án nagy részvét mellett ment végbe a vasútállomástól az izr. sirkertbe.

— **Félarújegy a jegyzőknek.** Évek óta kéri a városi tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők, hogy félarú vasuti jegykedvezményt élvezhessenek az államvasutak vonalain és az általa kezelt helyiérdekű vasutakon. Kossuth Ferenc a napokban minisztertanács hozzájárulásával elhatározta, hogy a rendezett tanácsú városok közigazgatás teendőit végző tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők részére a félarú jegykedvezményt engedélyezi. Ezzel 7200 tisztviselő régi vágya teljesül.

— **Gyászír.** Aszalós János Hódmezővásárhelyi nyug. m. kir. adótárnok hosszas szenvedés után elhunyt. Özvegye és három gyermeke siratja. Az elhunytban Aszalós Ilonka ucsai áll. óvonó édesatyját, Gagy Samu nyug. polg. iskolai tanár pedig sógorát gyászolja.

— **A fősorozás.** Az idén — mint már egyszer jeleztük is — a fősorozás április 17-én a városházán lesz. A kiket a sorozás illet, figyelmeztetjük a korosztálybeliüket, hogy a sorozáson pontosan jelenjenek meg, mert ellenkező esetben súlyos büntetés s karhatommal való előállítás vár reájuk.

— **A fegyver.** A törvény értelmében minden olyan egyén, aki büntetve nem volt, s így feddhetetlen életű jogot formál a fegyver tartásához: a revolverhez, pisztolyhoz önvédelemből. Hát ez bizony nem helyes. Nagyon meg kellene nézni azt, hogy kinek adnak a mai világban önvédelemből fegyvertartási engedélyt, mert bizony az az azelőtt feddhetetlen életű egyén is fölemelheti a fegyvert másra támadólag is. Most az egyszer nem gyilkosságot, se nem öngyilkosságot

akarunk kihámozni e hirtől, hanem azt, hogy itt a tavasz s nagyon sokan floberteznek az Olt partján az éneklő, nemesebb madarakra. Ezt pedig a törvény nagyon szigorúan tiltja, nem szabad. Fölbivjuk erre az iskolák s a hatóságok figyelmét, hogy a floberteket kobozzák el s a koca lesipuskásokat följelek le s büntessék, hogy menjen el a kedvők a madarak bántalmazásától.

— **A hernyózás határideje** f. hó 31-ikével lejár. Figyelmeztetjük tehát a gyümölcsfák tulajdonosait, hogy ez esetben szigorúan járjanak el, mert aki a hernyózást elfelejtette, vagy hanyagul teljesítette arra az egyénre érzékeny pénzbüntetés vár.

— **A műkedvelő trombitások.** Lassan-lassan, hogy kitavasodott, különféle hangok keveredtek bele a párás, éltető tavaszi levegőbe. A gyerekek is örömittanában labdázni kimennek az Olt partán elterülő rétre, sőt még katonai trombitát is kerített egy-egy magának s nem kimélve az emberek esőndjét, a különféle „falcs“ hangokkal valóságos kún tornát rendeznek a fülek dobhártyájának ezek a vagabundusok. Különböző „szignálokat“ e trombitálnak, amellyel bizony még a katonákat is meg-megrémítetik ebben a háborus világban. De fujnak ők azután tüzre is. Így a napokban az Olt utca egyes lakosai hallották a rét felől a tüzre szóló jelt, azonnal kirohantak az utcára s készenlébe helyezték magukat a fenyegető elemmel szemben. Egyszóval sok mindenféle jel kikerül abból a réztrombitából, sőt még a város belső területein is meg-megzugják vele ezek a „műkedvelők“ a levegőt. Jó volna ha a hatóság betiltaná az e fajta kedvteléseket ebben a puskaporos világban. Következtesen és szigorúan meg kellene büntetni az ilyen éretlen csendzavarókat.

— **Megbokrosodott lovak.** Nagy riadalom s egyuttal látványosság is volt folyó hó 15-én a Ferenc József-téren. A látványosság előidézője természetesen a ratyu volt, mert két román frátye jól beilluminálva felállt a szekérre s hajtani kezdték, de a lovak megbokrosodtak a szekeret összetörték és az egyik ló neki ment a Nehrer-féle üzletnek de az aszfalton elcsuszott és jól odavágódott, mint jó kuntschaft vásárolni akart, mert majd behatolt a boltba. A beilluminált frátyok bizony porult jártak, mert a száguldó lovak egyik embernek a karját, a másik embernek a fejét sértették meg. A segítő emberek orvoshoz akarták az atyafikat vinni, de ők mindettől eltekintve még is csak jobbnak látták a koresmában keresni a gyógyírt s rátyuztak tovább.

— **Az iparkamara ülése.** A brassói kereskedelmi és iparkamara március hó 29-én hétfőn, délután 3 órakor saját hivatalos helyiségében teljes ülést tart. A napirend tárgyai: 1. Elnöki jelentések és jelentés az ügyforgalomról. 2. A nagyméltóságú kereskedelemügyi minister ur leirata ipartörvényter-

vezetre vonatkozó értekezlet tárgyában. 3. Véleményadás Medgyes városnak és több községnek közbiztonsági és husvizsgálati szabályrendeleteiről. 4. Véleményadás Fogaras vármegye vásárrendtartási szabályrendeletéről. 5. A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatóságának átiratai szaktanfolyamok tartása ügyében. 6. Indítvány a Magyarországi kamarák és más országos jellegű érdekképviseletek részére kereskedelempolitikai központ létesítésének kezdeményezése ügyében. 7. A kamara székházépítési alap és a nyugdíjalap zárszámadásai az 1908. évre. 8. A kamara hivatalos helyiségeire vonatkozó házberszerződésnek meghosszabítása. 9. A temesvári társkamara támogatás végett beérkezett, a kereskedelemellenes törekvések ellen irányított emlékirata. 10. Ugyanazon kamara felterjesztése a hólabdaszerű eladásra nézve fennálló tilalomnak a külföldiekkel szemben is való érvényesíthetése végett. 11. Állami segély engedélyezése iránti kérvények véleményezése. Brassó, 1009. évi március hó 20-án. Az elnök.

— **Értesítés.** Van szerencsém Fogaras és környékének nagyrabecsült közönségét értesíteni, hogy 3 heti külföldi tanulmányutamról visszatérve, fogtechnikai műtermet a legmódernebb és legművészebb munkák kivételére berendeztem. Készítek: aranybetöméseket, (Inlay) porcellánbetöméseket, szájjpadlás nélküli műfogakat (bridge work), aranyhidmunkákat, richmodkoronákat aranykoronákat, csapfogakat, stb. stb. a leglelkismeretesebben. Kérem az i. t. nagyközönséget, hogy eddig is irányomban tanusított bizalmát továbbra is fenntartani kedveskedjék. Fleischmann H. fogtechnikus.

— **Razzia.** Miután utóbbi időben gyakrabban látott a rendőrkapitány a főtéren gyanus külsejű egyéneket csavarogni, a rendőröknek szigorúan meghagyta, hogy minden gyanus egyént állítsanak neki elő. Folyó hó 24-én elé állítottak egy Zehely András nevű segesvári születésű 28 éves cukrász segédet, ki ittas lévén, azt másnapig lezáratta. Kimotozása alkalmával egy gyanus vonatkozású levelet talált nála, melyre nézve alaposan sarokba szorítván, végre beismerte, hogy január 15-től február 2-ig Brassóban az ottani tejszővetkezetnél volt mint pénzbeszedő alkalmazva s 100 koronával megszökött — egyenesen Bécsbe, Salsburgba. Végre elfogyván a pénze s munkát nem találván, ismét visszajött s itt bujdosott. Állítólag lelkiismereti furdalásai folyton üzték. F. hó 26-án átkísértette a rendőrkapitány Brassóba. Ezen ügy érdekes rendőri szempontból mert, egyszerű csavargás miatt kísérték be s a kihallgatás és nyomozás alatt bűnügy fejlődött ki belőle. Ezek a razziaik eredményei, s azért tartatnak oly gyakran különösen nagyvárosokban. Valószínűleg ebből a hirtől kovácsolta a kávénénikék fantazmagóriája a Fogarason elfogott szerb kémet, mint a háboru rémképét.

A valódi SINGER varrógépek főraktára.

Előnyös részletfizetési kedvezmény, legmesszebbmenő jótállással. Ingyen tanítás gépvarrásban, hímzésben u. m.: lapos, hómok, aszur, aplikáció, kongre, spanyol, smyrna stb. !! A legkényesebb **fegyverek, varrógépek és kerékpárok** javító műhelye, vadászfelszerelési cikkek, kerékpárok és alkatrészek dus választékban.

SÁRKÖZY JÓZSEF,
puskaműves és mechanikus. (Bethlen-utca 4.)

— Az erdélyi hadtestet nem mozgósítják. Katonai körökből szenzációs értesülést nyert a kolozsvári „Ujság.“ Arról van szó, hogy a mozgósítás elrendelésének esetén nem fogják minden valószínűség szerint az erdélyi hadtestet mozgósítani. Mélyenjáró okai vannak ennek: egyrészt nem akarják kivonni a nemzetiségekkel teletömött Erdélyből a katonai csapatokat, másrészt gondolni kell arra is, hogy esetleg Bukovina felől igen kellemetlen meglepetés érheti az országot. Ezzel szemben éppen az a terv, hogy a bukovinai határon levő ezredeket különösen meg fogják erősíteni. Jelentésünk, amelynek igen komoly helyről jövő információ az alapja, kétségtelenül megnyugtató azokat, akik méltán félhettek attól, hogy az erdélyi hadtestnek a szerb határon is dolga akad, ámbar biztosan alig lehet megállapítani, nem az orosz határ felől érhet e nagyobb baj?

— **Ritka jubileum.** Március 11-én vette be Bem Szabent. A Romániába retiráló orosz-osztrák csapatok üldöző magyar sereg elővéde március 17-én vonult be Fogarasra lelkes fogadtatásban részesülve. Itt figyelmzették őket, hogy nemsok idővel előbb vonult át a városon hét ágyu és munició szeker. Egy osztály Vilmos- és ugyanannyi Mátyás-huszár azonnal utánuk indult, az ágyukat egy hidon be is érték, el is vették. A munició kocsik előbbre lévén, öt Mátyás-huszár: Dercsényi Kálmán főhadnagy, Kozma Zsombor őrmester, kinevezett hadnagy, Bakos Mihály káplár és két legény tovább ment. Sárkány alatt beérték a munició kocsikat, de egy eskadron Erzherzog Max chevauxlegert is. Ezek az öt huszárt bekerítették és természetesen hősiességük dacára lekaszabolták. Kozma Zsombor, jelenleg nyugalmazott curiai bíró huszonhét sebet kapott, arca és feje most is tele van sebhelyekkel, hatvan esztendő után. Ennek a napnak emlékét ünnepelték meg a múlt héten rokonai és barátai, üdvözlőlvén az öreg honvédet, a ki a régi sebeket és a nyolcvan év terhét ép egészségben viseli.

Nyilttér. *)

Ez uton kényszerített, hogy felhívjam, ha ez sem elég, jövő szombaton többet. Remélem, nem fog addig várni és kötelezettségének eleget tesz.

Bencze József.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Sz. János Alsóporumbák. Miért némult el? Ha isten éltet a nyáron újból üdvözljük majd egymást Filippinél.

G. J. Budapest. Folytatását várjuk. A kefelevonatokat az öreg ur maga korrigálta s mégis volt hiba a cikkben. Az a legnagyobb elővigyázat mellett is megakad. A budapesti lapoknál hivatásos, szakkorrekter javítgat, mégis van hiba elég a cikkekben. Kapja-e rendszeren a lapot? Ha Fogarast érdeklő hirt hall, adja le, készséggel közöljük. Üdv!

D. I.-hoz. Küldje egyenesen hozzá.

*) E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Olyan szép leány! Szébb verset érdemel! A papirkosárba került!

B. R. Fogaras. Mi van a helyszini kiszállási díjakkal? A közbirtokossági ügyel? Nem történik abban semmi intézkedés?

K. I. Helyben. Nem lévén revolver lap nem közölhetjük. Igaz ugyan, hogy fontos, aktuális jellegű és lokális színezetű a cikk, de mi félünk tőle. Küldje be a „Nap“-ba.

Többeknek. „A nyomdába be menni, be járni idegeneknek tilos!“ Ez a piros plakát olvasható a nyomda ajtaján! Mégis sokan, akik kéziratokat adnak be, ezt a tilalmat áthágják s terrorizálják a szerkesztőséget a beadott kéziratok közlésére. Mivel ez csakis fogarasi szokás, kérjük ezután ettől álljanak el, mert a szerkesztőnek jogában áll közölni, vagy a papirkosárba dobni a cikkeket. Terrorizmusnak helye nincs.

Nemközölhetők. „Knaufériádák és kacceriádák“ (I—IV.) „Ujabb panama Fogarason“, „Büntetéspénzek“, „A dögtér kerítése stb.“

Kritikanalóliak: „Ilonka dalok (I—V.)“ „Feltámadás“, „Husvét“, „Nagypéntek“ stb.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID.

Fogaras rendezett tanácsu város.

Szám: 1540—909. vt.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező „Papirmalom“ nevű városligeti nyári mulató hely f. évi április hó 6-ik napján kedden délelőtt 9 órakor a városházánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1909. évi április 10-étől kezdve 6 egymásután következő évre bérbe fog adni.

A kikiáltási ár évi 800 korona, 10% bánatpénz az árverés előtt leteendő.

A részletes feltételek a főjegyzői irodában betekintheők.

Az árverés megkezdéséig bánatpénzzel ellátott írásbeli szabályszerűen bélyegzett zárt ajánlatok is tehetők, melyek a szóbeli árverés bezárása után bontatnak fel.

Fogaras, 1909. évi március hó 25-én.

Hersényi,
polgármester.

Szám 96—909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 72/1 számú végzése következtében dr. Popescu Tivadar fogarasi ügyvéd által képviselt Wiener Bank Verein javára 354 korona 40 fill. s jár. erejéig 1909. február 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 960 koronára becsült következő ingóságok u. m. singes bolti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 72/2 számú végzése folytán 354 korona 40 fillér tőkekövetelés ennek 204 kor. 40 fill. után 1908. október 2-tól és 150 kor. után 1908. évi december hó 2 napjától járó 6% kamatai, 1/3% vál-

tódij és eddig összesen 99 kor. 52 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Fogaras piacán 1909. április hó 6-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Fogarason 1909. évi március 20.

Gyárfás Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

Sz.: 109—909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1908. évi 2627. számú végzése következtében dr. Serbán Miklós ügyvéd által képviselt „Furnica“ fogarasi takarékpénztár javára 90 korona s járuléka erejéig 1908. évi április hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1028 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak és juhok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sárkányi kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 62/9 számú végzése folytán 90 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi február hó 28 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 100 kor. 89 fillérben biróilag már megállapított költségek hátraléka erejéig Ujsinkán leendő megtartására 1909. évi április hó 2-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sárkány, 1909. évi március hó 17-én.

Vagner Péter.
kir. jbir. végrehajtó.

Tisztelettel értesitem Fogaras vármegye és város t. közönségét, hogy Fogarason, az államvasutak felé vezető illényi uton egy

ÉPÜLET- és TŰZIFA- KERESKEDÉST

nyitottam.

Csakis jó áru, mérsékelt árak és figyelmes !!! kiszolgálás. !!!

Szives támogatást kérek!

DOMÁNY ARTUR,
fakereskedő.

**Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli
Részv.-Társ. Budapest, V., Bathory-u. 5.**

főlelőnöke Fogarason:

Thierfeld Lipót cégénél.

Állandóan raktáron vannak és árusítatnak azonnali palackosere mellett:

Borszéki főkut
Borszéki Kossuth-kut
Borszéki Boldizsár-kut
Bodoki Matild
Baross
Borhegyi

Boholti
Előpataki
F.-Rákosi Mária
Fehérköi
Glória
Horgász — Hankó

Kászon-Jakabfalvi
Kászon-Salutaris
Répáti
Székely-Selters
Stojkai

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes (Nagyküküllöm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kómagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret-diszoszerjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevélű fakat, rózszakat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 90 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Járos I. cégnél Fogaras.

Brassó: Lang és Theil.

Nagy-Szeben: Misselbacher I. B.

Szent-Agotha: Gunne Istv.

Ujegyház: Buchholzer György.

KÖHÖGÉS!

A ki saját magát vagy gyermekeit köhögés, rekedtség, torokhurut, göres és számarhurutos köhögéstől megmenteni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

Kaiser-féle

mell-Caramelletet

a 3 fenyő jellel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagja 20 és 40 fill.

Szelencéje 80 filter.

Kapható: Hermann J. P., dr. Kontesveller Károly gyógyszerárában és F. A. Pildner Steinburg örangyalhoz címzett gyógyszerárában.

Értesítés.

A Magyar Ásványvizek Forgalmi és Kiviteli Részvénytársaság alulírt fogarasi főraktárába friss töltésű ásványvizek érkeztek és a következő árakban kaphatók:

Előpataki főkut, nagyban 1 láda 1 literes K 9.— kicsinyben üvegje 20 fill.

Matild	1	05	6.80	15
"	1	1	10.—	22
"	1	05	7.50	16
Borszéki	1	1	12.—	26
"	1	05	7.70	16
Borhegyi	1	1	8.—	18
Székely Szelters	1	1	10.—	22
Boholti	.	.	.	26
Kászonyi szalutánis	.	.	.	32
Kovásznai horgász	.	.	.	28
Gloria	.	.	.	—
Stojkai	.	.	.	32

Kiváló tisztelettel: **Thierfeld Lipót,**
főraktáros.

Amortizációs tisztvis. kölesön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt
Az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselősege“

Kolozsvár,

Ferencz-József-ut 7. szám alatt.

Válaszbélyeg csatolandó.

! Nyavalyatörés !

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyu gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Keresek izr. leányt szatócs üzletbe mint

elárusító

azonnali belépésre, ki hasonló minőségben már volt alkalmazva.

Referenciákkal ellátott ajánlatot:

özv. MOSKOVITS HERMAN-hoz

Gyulafehérvárra kérek.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin,
W., Leipzigerstrasse 112.

Paris,
58. rue Lafayette.

Amsterdam,
Keizersgracht 209.

Tisztevi szaktudás!

Kitüntetve

GUST RICHÁRD

fogtechnikus Brassóból.

Ajánlkozik mindennemű fogtechnikai munkák készítésére modern és pontos kivitelben.

Berlin 1907.

Fogarason minden csütörtökön 9-5-ig a Páris-szállodában.

Tisztevi árak!

Kotta újdonságok.

Kaphatók: **Thierfeld David** könyv-, papir- és zeneműkereskedésében.

	K. fill.		K. fill.
Fráter Lóránd, 100 dal zongorára, énekre	3.—	Báلكirálynő, magyar szöveggel	3.—
" " 3 magyar népdal	2.—	Varázskeringő, I—II. füzet, egyveleg á	3.—
" " 100 szál gyertya, 100 itce bor	2.—	" teljes operett	6.—
Tatárjárás, egyveleg I—II. füzet á	3.—	"	2.40
" Keringők	2.40	A Modern Betyár	1.80
" Indulók	2.40	Csibikém, kuplé	1.80
Dollárkirálynő, egyveleg I—II. füzet á	3.—	Esti dal	1.80
Dollárkeringő	2.40	Vera Violetta, Operette 1 felvonásban	3.—
Dollárkirálynő, Ringbrein dal	1.80	120 magyar dal album, írta Huber Sándor	3.—
Csók király, 1 füzet	3.—		

Ugyiszintén nagy választék mindenféle klasszikus kottákban, számonkint 24 fillér. Nagy váiaszték a GERŐ-féle zeneműtárban
I szám ára 20 fillér.

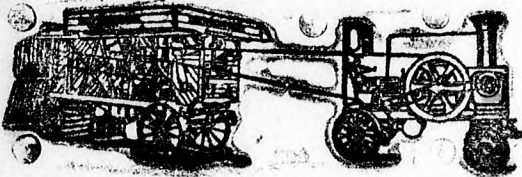
Számtalan első díjakkal és díszoklevelekkel
kitüntetve.

KALMÁR ÉS ENGEL

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA

BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.

Ajánlja egy cséplőgép, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzínkomobiljait
valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-
kört 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás Egyedül létező újdonság!
!! kitűnő cséplésért !!

Ezen motorok egyenletes járása és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratlanabb ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre!

„M-i-l-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-
féle Antinicotin-cigarettafüvegyek fadobozban.

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát
tartalmaz.

Hirdetések jutányos árban felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

PÉNZ

KÖLCSÖNT

kieszköziünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknél és katonatisz-
teknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10—30 éves tör-
lesztésre 6—6¼% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Min-
den köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában,
mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunk-
ban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb
feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdezősködésnél okvetlen megirandó a kölcsöntkérő neve, állása,
lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy
van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítás-
sal szolgálunk. Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön
felvétele után fizetendő.

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcsahitelt nagyobb kereskedőknek,
vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorsjegyekre,
értékpapírokra, katonai házassági óvadékokra, vidéki takarékpénztárak és ban-
kok részvényeire egy nap alatt legelőnyösebben folyósíthatunk. Kérdezőskö-
déshez válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,

törv. sz. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogaraszon kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld David könyvnyomdájában, Fogarason.